

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА В УМОВАХ
ФІНАНСОВИХ І ПРОДОВОЛЬЧИХ ВИКЛИКІВ
ДЛЯ УКРАЇНИ»**

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ СЕМІНАР

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

2024 р.
м. Київ

УДК 339.9:338.43:338.124:338.23(477)

Міжнародна економіка в умовах фінансових і продовольчих викликів для України. Збірник тез Міжнародного науково-практичного семінару 27 лютого 2024 року. К.: НУБіП України. 2024. 76 с.

Збірник тез доповідей укладено за матеріалами Міжнародного науково-практичного семінару, який відбувся в навчально-науковій лабораторії «AGMEMOD» на економічному факультеті Національного університету біоресурсів і природокористування України.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори

© Національний університет біоресурсів
і природокористування України, 2024

© Колектив авторів, 2024

Грабовський Д. О.

к.е.н., докторант

Рівненський державний гуманітарний університет

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Вивчення міжнародного досвіду підтверджує, що ефективна державна підтримка аграрного сектору економіки має формувати комплексний підхід, що поєднує фінансові, політичні, інфраструктурні та інноваційні заходи. Кожна країна, враховуючи свої унікальні умови, розробляє власні стратегії, спрямовані на забезпечення сталого розвитку сільського господарства та підвищення його конкурентоспроможності на глобальному ринку. Міжнародний досвід формування державної підтримки розвитку аграрного сектору свідчить про різноманітність підходів та інструментів, що використовуються різними країнами для стимулювання розвитку сільського господарства. Кожна країна враховує свої специфічні умови, економічні та екологічні виклики, розробляючи політики, які забезпечують стійкий розвиток аграрної галузі.

Зокрема у Європейському Союзі діє Спільна аграрна політика (САР), яка спрямована на підтримку фермерів, забезпечення продовольчої безпеки, охорону довкілля та розвиток сільських територій. САР передбачає надання прямих виплат фермерам, фінансування розвитку сільських громад та стимулювання екологічно чистого виробництва. Зокрема, САР включає програми, спрямовані на підтримку молодих фермерів, інвестиції в інноваційні технології та розвиток органічного сільського господарства.

При цьому в Сполучених Штатах Америки державна підтримка аграрного сектору здійснюється через програми, що реалізуються Міністерством сільського господарства (USDA). Основними інструментами підтримки є субсидії, кредити, програми страхування врожаю та ринкові заходи, спрямовані на стабілізацію цін. Особлива увага приділяється розвитку сільської інфраструктури, підтримці дрібних фермерів та стимулюванню експортного потенціалу аграрної продукції. Коли взяти до уваги досвід Канади, то в країні

державна підтримка аграрного сектору зосереджена на програмах, що забезпечують стабільність доходів фермерів, страхування врожаю та інвестиції в розвиток інфраструктури. Канадська модель також включає заходи з підтримки сталого землеробства, охорони довкілля та розвитку сільських громад. Важливим елементом є співпраця між федеральними та провінційними урядами для реалізації ефективних аграрних програм.

Водночас в Австралії державна підтримка аграрного сектору орієнтована на розвиток експорту, інноваційні дослідження та управління ризиками. Програми підтримки включають фінансову допомогу для фермерів, постраждалих від стихійних лих, а також інвестиції в технологічний розвиток та покращення інфраструктури. Австралійський уряд також активно сприяє розвитку органічного та стійкого сільського господарства. Японія зосереджує свою державну підтримку на забезпеченні продовольчої безпеки, підвищенні продуктивності та розвитку екологічно стійких методів землеробства. Програми підтримки включають субсидії на модернізацію обладнання, розвиток сільської інфраструктури та стимулювання молодих фермерів. Японія також активно інвестує в наукові дослідження та інновації в аграрній сфері.

Китай застосовує багатосторонній підхід до підтримки аграрного сектору, включаючи субсидії на виробництво, інвестиції в сільськогосподарські дослідження, підтримку експорту та розширення інфраструктури. Важливу роль відіграють програми з модернізації фермерських господарств, спрямовані на підвищення продуктивності та ефективності аграрного виробництва. Китай також активно інвестує в розвиток інноваційних технологій, включаючи біотехнології та цифрові рішення для сільського господарства.

У Бразилії державна підтримка аграрного сектору зосереджена на забезпеченні доступу фермерів до фінансових ресурсів, інфраструктури, стимулюванні експорту сільськогосподарської продукції. Програми підтримки включають субсидії на виробництво, кредити на вигідних умовах та інвестиції в наукові дослідження. Бразилія також активно просуває екологічно стійкі методи землеробства, розвиток органічного сільського господарства.

Індія спрямовує значні ресурси на підтримку дрібних і середніх фермерів через субсидії, кредити та програми страхування врожаю. Державна політика також зосереджена на розвитку сільської інфраструктури, включаючи іригаційні системи, дороги та ринки збуту. Індія активно інвестує в дослідження та розвиток агротехнологій, зокрема в галузі біотехнологій, точного землеробства, що сприяє підвищенню продуктивності та стійкості аграрного сектору.

Як показує міжнародний досвід формування державної підтримки розвитку аграрного сектору економіки, ефективність різноманітних підходів і інструментів, що використовуються різними країнами для стимулювання розвитку сільського господарства.

Країни Європейського Союзу, США, Канада, Австралія, Японія, Китай, Бразилія та Індія впроваджують комплексні стратегії, які включають фінансові інструменти (субсидії, гранти, кредити на вигідних умовах), політичні заходи, розвиток інфраструктури та підтримку інновацій.

Маємо зазначити, що значний акцент робиться на модернізації аграрних підприємств, впровадженні передових технологій, розвитку сільської інфраструктури та забезпеченні стійкого розвитку сільського господарства.

Водночас ефективна державна підтримка також включає комплекс заходів зі зменшення фінансових ризиків, стимулювання експорту та підтримку дрібних і середніх фермерів на даному етапі економічного розвитку.

Таким чином, досвід розвинутих країн показує, що для досягнення стабільного та стійкого розвитку аграрного сектору необхідний комплексний підхід, що враховує економічні, екологічні та соціальні аспекти. Кожна країна, з урахуванням своїх унікальних умов, розробляє власні стратегії підтримки, які сприяють підвищенню продуктивності, конкурентоспроможності та екологічної стійкості аграрного виробництва. Вивчення та адаптація міжнародного досвіду можуть стати важливим кроком для вдосконалення системи державної підтримки аграрного сектору в Україні, сприяючи його сталому розвитку та зміцненню економічної стабільності країни, долаючи надзвичайні виклики.